

ПАМ'ЯТІ КОЛЕГ

Першого віце-президента Академії економічних наук України, Заслуженого діяча науки і техніки України, доктора економічних наук, професора, завідуючого кафедрою інвестиційного менеджменту Донецького національного університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського

АПТЕКАРЯ САВЕЛІЯ СЕМЕНОВИЧА

Аптекарь Савелій Семенович народився 1 березня 1927 року у м. Москві, в сім'ї службовця. Закінчив у 1950 р. Харківський інженерно-економічний інститут з відзнакою. В інституті був секретарем комітету комсомолу, сталінським стипендіатом.

З 1950 по 1957 р. працював на Єнакіївському металургійному заводі економістом, заступником начальника відділу організації праці, начальником лабораторії організації, виробництва і праці. З 1957 по 1965 р. у Донецькому раднаргосплі обіймав посади – від начальника відділу організації праці і заробітної плати до заступника начальника управління металургійної промисловості, а потім заступника начальника планово-економічного управління раднаргоспу. Працюючи на цих відповідальних посадах, Аптекарь С.С. постійно займався науковим узагальненням досвіду управління економікою.

У 1964 р. в Інституті економіки АН УРСР (м. Київ) Аптекарем Савелієм Семеновичем захищена кандидатська дисертація на тему: «Резерви росту продуктивності праці на металургійних заводах Донбасу».

З 1965 р. С.С. Аптекарь на науковій роботі в Інституті економіки промисловості АН УРСР (м. Донецьк), а з 1966 р. – у Донецькому науково-дослідному інституті чорної металургії (ДонНДІ Чормет) на посаді завідуючого відділенням економічних досліджень. В 1974 р. у Московському інституті сталі і сплавів захистив докторську дисертацію «Проблеми господарського розрахунку в чорній металургії». Це була перша крупна науково-дослідна робота, у якій було поставлено і значною мірою вирішено проблему впровадження товарно-грошових відносин у практику роботи галузі. Методологію господарського розрахунку в чорній металургії було викладено в монографіях С.С. Аптекаря «Хозяйственный расчет и экономическое стимулирование в черной металлургии» (Київ, «Техніка», 1972) і «Совершенствование хозяйственного расчета в черной металлургии» (Москва, «Металлургия», 1978), а також в ряді статей і колективних монографій. У 1977 р. С.С. Аптекарь одержав вчене звання професора.

З 1988 по 1994 р. він працював у Донецькому державному (тепер національному) університеті, де на базі кафедри планування народного господарства створив кафедру економіки підприємства.

Поряд із значною працею з підготовки висококваліфікованих фахівців з економіки підприємства С.С. Аптекарь працює в цей час над науковими проблемами регіонального управління, місцевого самоврядування і малого бізнесу. Він є одним із головних

ініціаторів положень щодо організації вільних економічних зон і територій пріоритетного розвитку на території Донецької області.

В 1994 р. С.С. Аптекарь знов переходить працювати в сферу реальної економіки – віце-президентом АТ «Данко». На цій роботі зробив значний внесок у створення Єнакіївського металургійного заводу з потенціального банкрута у сучасне конкурентоспроможне підприємство. З вересня 2003р. очолює новостворену кафедру інвестиційного менеджменту Донецького державного (тепер національного) університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського, де проводив значну роботу з підготовки спеціалістів з економіки на сучасному рівні та впровадженню Болонських ініціатив у систему вищої освіти України. Під його керівництвом на кафедрі функціонувала наукова школа «Теоретико-методологічні і практичні аспекти бізнес-планування і підвищення ефективності інвестиційного менеджменту».

Член президії і Перший віце-президент АЕН України, член Спеціалізованих вчених Рад по захисту докторських та кандидатських дисертацій Донецького національного університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського і Інституту економіки промисловості НАН України, член редколегій наукових журналів і збірників, С.С. Аптекарь входив до складу редакційних колегій журналів «Вісник економічної науки України», «Торгівля і ринок України», «Вісник ДонНУЕТ» та ін., голова професорського зібрання Донецького національного університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського.

Під науковим керівництвом С.С. Аптекаря кафедрою виконано ряд крупних науково-дослідних робіт з проблем підвищення ефективності інвестиційної діяльності і впровадження в практику інноваційно-інвестиційної моделі розвитку країни. З результатами досліджень широко ознайомлюється науково-економічна спільнота шляхом виступів на конференціях, публікації багатьох статей в наукових виданнях, в монографіях, у т.ч. «Экономические проблемы черной металлургии Украины» (2005 р.), «Механизм ресурсосбережения на предприятиях черной металлургии» (2007 р.), «Инфляция: оценка и учета влияния в процессе регулирования грошових доходів населення» (2007 р.), «Ціноутворення на продукцію металургійних підприємств: проблеми теорії і практики» (2010 р.).

Аптекарь Савелій Семенович нагороджений Почесною Грамотою Президії Верховної Ради Української РСР (1985 р.), медалями «За доблестний труд»

(1970 р.), «За трудовое отличие» (1976 р.), «Ветеран труда» (1985 р.), а також ювілейними медалями «За доблестный труд. В ознаменование 100-летия со дня рождения В.И. Ленина», ювілейною медаллю «50 лет Победы в Великой Отечественной войне 1941–1945 гг.», «Золотою медаллю» імені М.І. Туган-Барановського Академії економічних наук України.

У 2011 р. Савелій Семенович Указом Президента України удостоєний почесного звання «Заслужений діяч науки і техніки України».

Під його керівництвом підготовлено 33 кандидатів економічних наук та 3 доктора наук.

С.С. Аптекар був автором понад 200 наукових праць, у т.ч. 13 монографій, 16 брошур, 5 розділів

у колективних монографіях, 9 навчальних посібників. Його відзначали високий професіоналізм, культурний кругозір, надзвичайне почуття гумору, вимогливість і доброзичливе відношення до колег, студентів і до всіх, з ким він спільно працював та навчав. Завдяки всім цим якостям Савелія Семеновича глибоко поважали і мали до нього теплі почуття всі, хто його знав. Пішов із життя видатний український вчений, один із блискучих представників вітчизняної економічної науки, талановитий організатор і наставник, людина виняткової порядності і честі, професіоналізму і працелюбності.

Вічна йому пам'ять!

*Учена рада Інституту економіки
промисловості НАН України*

Президія АЕН України

Редколегія журналу